

บทความ

สัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๖ ณ เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

โดย สำนักแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

เขาเห็นข้ออันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา และศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี ก่อนที่จะพระราชทานพระราชดำริอย่างต่อเนื่องเพื่อการใช้หญ้าแฝกในการอนุรักษ์ดินและน้ำตลอดจนการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยมีวิธีการปลูกหญ้าแฝกในรูปแบบต่าง ๆ ตามลักษณะภูมิประเทศที่แตกต่างกันไป การจัดสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติมีที่มาจากปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เครือข่ายหญ้าแฝกโลกขอให้สำนักงาน กปร. เป็นหน่วยงานหลักในการจัดสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติ โดย

ในระหว่างวันที่ ๕ - ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ สำนักงาน กปร. ได้ร่วมกับเครือข่ายหญ้าแฝกเวียดนาม (Vietnam Vetiver Network: VNVN) และ SBTV Construction and Advanced Technology Ltd. เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติครั้งที่ ๖ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีดานัง เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ในการนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในฐานะองค์อุปถัมภ์ของเครือข่ายหญ้าแฝกโลก เสด็จพระราชดำเนินไปทรงเป็นประธานเปิดการสัมมนา และพระราชทานรางวัล The King of Thailand Vetiver Awards โดยมีนายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา หม่อมหลวงจิรพันธุ์ ทวีวงศ์ เลขาธิการ กปร. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากประเทศไทย และผู้เข้าร่วมประชุมจากนานาชาติ เข้าร่วมงานในครั้งนี้

แนวพระราชดำริเกี่ยวกับหญ้าแฝก เกิดขึ้นจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงได้รับแรงบันดาลใจจากเอกสารเกี่ยวกับหญ้าแฝก ที่นาย Richard Grimshaw หัวหน้าฝ่ายเกษตรกรรมแห่งภูมิภาคเอเชีย ธนาคารโลก (World Bank) ทูลเกล้าฯ ถวาย ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๓๔ ได้พระราชทานพระราชดำริให้เริ่มทดลองปลูกที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนา

นาย Jim Smye ในฐานะประธานเครือข่ายหญ้าแฝกโลกได้กราบบังคมทูลเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์เครือข่ายหญ้าแฝกโลกด้วย ดังนั้น สำนักงาน กปร. จึงเป็นหน่วยงานกลางเพื่อการประสานงานในการจัดสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติและการจัดตั้งเครือข่ายหญ้าแฝกบริเวณมหาสมุทรแปซิฟิก (PRVN) เนื่องจากประเทศไทยมีศักยภาพและความพร้อมในด้านงานศึกษา วิจัย งานส่งเสริมและขยายผล รวมทั้งมีนักวิชาการและหน่วยงานที่ปฏิบัติงานหญ้าแฝกจำนวนมาก

หลัก "Vetiver: A Miracle Grass" ณ จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย ครั้งที่ ๒ ภายใต้หัวข้อหลัก "Vetiver and the Environment and Its Implications" ณ จังหวัดเพชรบุรี ประเทศไทย ครั้งที่ ๓ หัวข้อหลัก "Vetiver and Water" ณ เมือง Guangzhou สาธารณรัฐประชาชนจีน ครั้งที่ ๔ ภายใต้หัวข้อหลัก "Vetiver and People" ณ เมือง Caracus สาธารณรัฐโบลีเวียแห่งเวเนซุเอลา ครั้งที่ ๕ ภายใต้หัวข้อหลัก "Vetiver and Climate Change" ณ เมือง Lucknow สาธารณรัฐอินเดีย และครั้งล่าสุด ครั้งที่ ๖ ภายใต้หัวข้อหลัก "Vetiver System: Empowering Sustainable Development" ณ เมือง Danang สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม ทั้งนี้ การสัมมนานานาชาติ ครั้งที่ ๖ ที่ผ่านมานี้ มีกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบไปด้วย การพระราชทานรางวัล The King of Thailand Vetiver Awards และรางวัล The Vetiver Network Awards จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี การบรรยายหลัก (Keynote Address) การบรรยายรวม (Plenary Session) การประชุมกลุ่มย่อย (Concurrent Sessions) นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติและผลการดำเนินงานหญ้าแฝกในประเทศไทย และการอบรมหัตถกรรมจากใบหญ้าแฝก เป็นต้น

เปิดประตูสู่อาเซียน : เรื่องน่ารู้โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (ตอนที่ ๑๔)

โดย กลุ่มวิเทศสัมพันธ์ สำนักแผนงานและวิเทศสัมพันธ์

“ทฤษฎีใหม่”

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงมีหลักการว่า **ต้องวางแผนการจัดที่ดินเสียตั้งแต่ต้น โดยใช้แผนที่และภาพถ่ายทางอากาศช่วย** การจัดพื้นที่ทำกินควรจัดสรรตามแนวพื้นที่รับน้ำจากโครงการชลประทานเป็นหลัก ปัญหาการขาดแคลนที่ดินทำกินของเกษตรกรเป็นสำคัญยิ่งในปัจจุบัน ด้วยพระอัจฉริยภาพในการแก้ปัญหา จึงได้พระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับการทำการเกษตร “ทฤษฎีใหม่” ดังพระราชดำริความตอนหนึ่งว่า **“...ทฤษฎีใหม่...เป็นวิธีการอย่างหนึ่งที่จะทำให้ประชาชนมีกินแบบตามอัตภาพ คืออาจไม่รวยมากแต่ก็พอกินไม่อดอยาก...”**

ทฤษฎีใหม่ เป็นการพัฒนาพื้นที่ทำกินที่มีขนาดเล็ก ด้วยวิธีการจัดสรรที่ดินให้เหมาะสมกับการทำการเกษตรแบบผสมผสานอย่างได้ผล ทฤษฎีใหม่เป็นการบริหารจัดการที่ดินและแหล่งน้ำเพื่อการพัฒนาการเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถเลี้ยงตัวเองได้ โดยแบ่งพื้นที่ออกเป็น ๔ ส่วน ได้แก่

- ไร่ละ ๓๐ สำหรับปลูกข้าว
- ไร่ละ ๓๐ สำหรับปลูกพืชไร่ พืชสวน
- ไร่ละ ๓๐ สำหรับขุดสระน้ำไว้ใช้ในการเกษตร รวมถึงเลี้ยงปลาไว้บริโภค
- ไร่ละ ๑๐ เป็นที่อยู่อาศัย พร้อมกับปลูกพืชสวนครัวในลักษณะแบบครบวงจร ซึ่งจะทำให้เกษตรกรมีกินตลอดทั้งปี

“The New Theory”

His Majesty the King relies on the principle that **there should be a well-organized plan based on the use of maps and aerial photos right from the beginning.**

The allocation of land should be managed in the irrigated areas. Concerned with the serious effects of the land problems on the farmers, His Majesty the King initiates the “New Theory” as stated in a royal speech below: **“...The New Theory... is one way to enable the people to have enough food; they won't be rich but they will have sufficient food and won't go hungry...”**

The “New Theory” is a practice for managing a small piece of land by dividing land into portions and implementing integrated farming. It can be said that the “New Theory” is a set of principles on the proper management of land and water resources to create optimum benefits for farmers and to enable them to become self-supporting. The “New Theory” concept requires dividing the land into four parts which are:

- First 30% for rice farming
- Second 30% for field crops and horticulture
- Third 30% for pond area for agricultural uses and raising fish
- Last 10% for housing and comprehensive growing of garden crops which enables the farmers to have food for consumption all year round.

พบเห็นการทุจริตหรือประพฤติมิชอบ หรือประสงค์แสดงความคิดเห็น และให้ข้อเสนอแนะการปฏิบัติราชการ กรุณาแจ้งไปยังศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต (ศปท.) นายวัชรหัตถ์ภาค (รักษาการผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต)
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๗-๘๕๐๐ ต่อ ๑๐๑
โทรสาร ๐-๒๔๔๗-๘๕๔๕
E-mail : watb๐๔@yahoo.com
ที่อยู่ : สำนักงาน กปร. ๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นช่องทางสื่อสารภายในองค์กร และภายนอกองค์กรเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
๒. เพื่อเผยแพร่นโยบาย กฎ ระเบียบ ข่าวดสาร ความรู้ ประสบการณ์ รวมทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กปร. เจ้าหน้าที่ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

จัดทำโดย

กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.)
๒๐๑๒ ซอยอรุณอมรินทร์ ๓๖ ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๗-๘๕๐๐-๖ ต่อ ๑๐๑ และ ๑๒๖
โทรสาร ๐-๒๔๔๗-๘๕๔๕
พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภูมิวาริน กราฟิกแฮตส์
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๗-๙๑๖๒, ๐๙๗๗-๐๙๗๖๓๙

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธาน
เปิดการสัมมนาหญ้าแฝกนานาชาติ ครั้งที่ ๖ เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
เมื่อวันพุธที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘

จดหมายข่าว
สำนักงาน **กปร.**
ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๘ ประจำเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๘

- เลขาฯ ฝ่ายบอก
- ภารกิจตามเสด็จ
- กิจกรรมโครงการอันเนื่องจา
- ผลสำเร็จโครงการฯ
- บทความ
- เปิดประตูสู่อาเซียน

เลขาฝากบอก

สำนักงาน กปร. ได้สนองพระราชดำริโดยทำหน้าที่ประสานการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินานด้านต่าง ๆ มาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นกับราษฎรและประเทศในแต่ละยุคสมัยมีความแตกต่างกันไป ในอดีตการช่วยเหลือราษฎรให้มีน้ำเพื่อการเกษตรเป็นเรื่องจำเป็นเร่งด่วน ทรงมีพระราชดำริให้พัฒนาโครงการต่าง ๆ ช่วยเหลือราษฎรเป็นจำนวนมาก ในปัจจุบันปัญหาเรื่องความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องที่เป็นปัญหารุนแรงเพิ่มขึ้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเล็งเห็นปัญหาในเรื่องนี้มาตลอด ทรงมีพระราชดำริให้ทำโครงการต่าง ๆ ที่จะรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมให้กลับมาสสมบูรณ์ดังเดิม พระราชทานพระราชดำริที่ทำให้เกิดเป็นโครงการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติในทุกด้าน ทั้งด้านอนุรักษ์ฟื้นฟูป่าไม้ ด้านการฟื้นฟูดินเสื่อมโทรม และด้านการดูแลบำบัดน้ำเสีย เป็นต้น

ในเรื่องอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงให้ความสำคัญเช่นกัน โดยเฉพาะการดูแลรักษาทรัพยากรป่าไม้ให้เกิดความยั่งยืน โดยทรงมีพระราชดำริเกี่ยวกับการดูแลป่าไม้จนเป็น โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ซึ่งเป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ที่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมในทุกมิติของสังคมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชดำรินำโครงการขยาย เมื่อวันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๕๗ ที่จังหวัดน่านสรุปความว่า "...สร้างป่า สร้างรายได้ เป็นแนวทางการพัฒนาฟื้นฟูป่าไม้ เพื่อให้ประชาชนสามารถอยู่ร่วมกับป่าและมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชโดยไม่ทำลายป่าไม้ โดยการปลูกป่าร่วมกับพืชเศรษฐกิจ มีการปลูกไม้หลาย ๆ ระดับ หลาย ๆ ชนิด มีทั้งไม้เรือนยอดสูงลดหลั่นกันลงมา นอกจากนี้จะทำให้ชาวบ้านมีรายได้เลี้ยงชีพทำให้ป่าไม้เพิ่มขึ้นอีกทางหนึ่งด้วย..." และทรงกล่าวถึงเรื่องนี้อีกครั้งในการบรรยายที่จังหวัดน่านเช่นกัน ในหัวข้อ การจัดการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๕๘ ทรงกล่าวถึง โครงการสร้างป่าสร้างรายได้ สรุปความได้ว่า เป็นวิธีที่อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าไม้ โดยการใช้น้ำในพื้นที่ที่มีระบบรากที่สามารถยึดดินและหินเอาไว้ มีการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สามารถนำมาแปรรูปเพิ่มมูลค่า ทำให้ชุมชนมีรายได้พร้อม ๆ กับการเพิ่มพื้นที่ป่าอย่างเกื้อกูลกัน ทรงหวังว่าการสร้างป่า สร้างรายได้จะเป็นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้ที่ดินบนพื้นที่สูงจากปลูกพืชเชิงเดี่ยวมาเป็นแบบผสมผสานในระบบวนเกษตรด้วยความสมัครใจ

หน่วยงานต่าง ๆ ได้ดำเนินการสนองพระราชดำริภายใต้โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่ออนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ที่เหลืออยู่ให้คงไว้และฟื้นฟูพื้นที่เสื่อมโทรมให้กลับมาสสมบูรณ์ดังเดิม โดยเฉพาะพื้นที่ป่าต้นน้ำ มีการปลูกไม้เศรษฐกิจเพื่อการบริโภคในครัวเรือน พร้อมทั้งมีเอกชนมาสนับสนุนในเรื่องการวางแผนการตลาดและแปรรูปผลผลิต เพื่อเป็นช่องทางในการเสริมรายได้ให้กับราษฎรที่ร่วมโครงการด้วย

ความสำเร็จของโครงการสร้างป่า สร้างรายได้ เกิดขึ้นได้จากการดำเนินการใน ๓ เรื่องไปพร้อม ๆ กัน คือ ด้านสร้างจิตสำนึกให้ราษฎรในพื้นที่เป็นผู้รักษาป่า ด้านการฟื้นฟูพื้นที่ต้นน้ำลำธารที่เสื่อมโทรมให้คืนสภาพป่าที่สมบูรณ์ และด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตของราษฎรในพื้นที่ให้มีความอยู่ดีกินดี ซึ่งการดำเนินการทั้ง ๓ ด้านนี้ทำให้คนสามารถอยู่ร่วมกับป่าอย่างกลมกลืนเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีที่ทำกินเป็นหลักแหล่งไม่รุกทำลายพื้นที่อื่น ๆ

จากปัญหาทรัพยากรป่าไม้ถูกทำลายอย่างรุนแรงในปัจจุบัน โดยเฉพาะในพื้นที่ป่าต้นน้ำ การอนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติตามแนวพระราชดำริจะช่วยให้ปัญหาดังกล่าวได้รับการดูแลแก้ไขอย่างเป็นระบบ โครงการสร้างป่า สร้างรายได้ เป็นตัวอย่างหนึ่งของการแก้ไขปัญหามีการพิจารณาปัจจัยที่ครอบคลุมทุกด้าน และกำหนดแนวทางแก้ปัญหาที่เหมาะสมกับสภาพภูมิสังคม สามารถดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จเพื่อเกิดประโยชน์ต่อทรัพยากรธรรมชาติและชีวิตความเป็นอยู่ของราษฎรในพื้นที่โครงการ และยังเป็นการจัดปัญหาการปลูกป่าไม้ในอนาคตด้วย

หม่อมหลวงจรัสพันธุ์ ทวีวงศ์
เลขาธิการ กปร.

ภารกิจตามเสด็จ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมหมัญ้าเผกนนานาชาติ ครั้งที่ ๖
เมื่อวันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดการประชุมหมัญ้าเผกนนานาชาติ ครั้งที่ ๖ จัดขึ้นระหว่างวันอังคารที่ ๕ - วันศุกร์ที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ ภายใต้หัวข้อหลัก "Vetiver System: Empowering Sustainable Development" ณ เมืองดานัง สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

กิจกรรมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑ คณะผู้บริหารสำนักงาน กปร. วางพานพุ่มสักการะเนื่องในวันฉัตรมงคล
เมื่อวันอังคารที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ คณะอดีตผู้บริหาร พร้อมด้วยคณะผู้บริหารสำนักงาน กปร. ร่วมวางพานพุ่มสักการะเนื่องในวันฉัตรมงคล ณ พระตำหนักเป็นทิวชัง พระบรมมหาราชวัง

๒ องคมนตรีเป็นประธานการประชุมหารือการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำในจังหวัดปัตตานี
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมหารือการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินำในจังหวัดปัตตานี ณ ห้องประชุม ๒๐๑ สำนักงาน กปร.

กิจกรรมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๓ การสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "การปฏิบัติงานการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ"
เมื่อวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ "การปฏิบัติงานการจัดทำตัวชี้วัดโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ" ณ ห้องแกรนด์บอลรูม โรงแรม รามาการ์เด้นส์ กรุงเทพมหานคร

๕ องคมนตรีเป็นประธานการประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสัญจร จังหวัดนราธิวาส
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายอำพล เสนาณรงค์ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริสัญจร ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ (ครั้งที่ ๑๑) ณ ห้องประชุม ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทงอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส

๔ องคมนตรีติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี
เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ - วันอังคารที่ ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายพลกร สุวรรณรัฐ องคมนตรี ติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่ โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านป่าตาเขียว, โครงการฟาร์มตัวอย่างบ้านเคียน และแหลมตาชี อำเภอปะนาเระ, ปถอัยประการังเทียมลงสู่ทะเล และท่าเทียบเรือหาดวากูรี อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

๖ องคมนตรีเป็นประธานการประชุมหารือการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี
เมื่อวันพฤหัสบดีที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๘ นายพลกร สุวรรณรัฐ องคมนตรี เป็นประธานการประชุมหารือการติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริจังหวัดปัตตานี ณ ห้องประชุม ๑๐๑ สำนักงาน กปร.

ผลสำเร็จโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ฝายกั้นหรือระบบส่งน้ำอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ทำอัญญา จังหวัดน่าน

โดย คณะทำงานติดตามผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ

ชาวบ้านในตำบลจอมพระและตำบลยม อำเภอท่าวังผา จังหวัดน่าน มีอาชีพการเกษตร ทำนาและปลูกผักเพื่อเป็นรายได้และเก็บไว้เป็นอาหารในครอบครัว ดังนั้นการมีน้ำเพื่อการเกษตรเป็นเรื่องจำเป็นในการประกอบอาชีพ พื้นที่เกษตรของชาวบ้านอยู่ริมลำน้ำย่าง โดยชาวบ้านได้ช่วยกันทำฝายกั้นน้ำในลำน้ำย่าง และทำลำเหมืองดินแบบดั้งเดิมเพื่อนำน้ำเข้าที่นาของตนเอง แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นจากความไม่แน่นอนของธรรมชาติ ในช่วงหน้าฝนน้ำมีมากไหลมาแรงทำให้ฝายชำรุดเป็นประจำ ส่วนหน้าแล้งน้ำก็ไหลไปหมด ไม่มีที่กักเก็บน้ำไว้ใช้ จากความเดือดร้อนดังกล่าวราษฎรในพื้นที่จึงมีหนังสือทูลเกล้าถวายฎีกาเพื่อขอพระราชทานให้ทรงช่วยเหลือพัฒนาแหล่งน้ำให้เกิดความมั่นคง สามารถใช้น้ำเพื่อการเกษตรได้อย่างพอเพียง

ในปี ๒๕๕๕ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงทราบฝ่าละอองพระบาทถึงปัญหาความเดือดร้อนของราษฎรดังกล่าว จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ รับโครงการฝายถอนพร้อมระบบส่งน้ำไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อพัฒนาแหล่งน้ำช่วยเหลือราษฎรในโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการประกอบอาชีพการเกษตรต่อไป

กรมชลประทานได้ดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็กพร้อมอาคารประตุน้ำทราย จำนวน ๖ ช่อง พร้อมระบบส่งน้ำเป็นรางคอนกรีตเสริมเหล็ก ส่งน้ำเข้าพื้นที่การเกษตรทั้งในฤดูฝน และฤดูแล้งของราษฎร ๖ หมู่บ้านของตำบลจอมพระ และอีก ๑ หมู่บ้านของตำบลยม ในอำเภอท่าวังผา คิดเป็นพื้นที่การเกษตรประมาณ ๑,๕๐๐ ไร่ นอกจากนี้ ราษฎรยังสามารถใช้น้ำเพื่อการอุปโภคบริโภคได้อีกด้วย

"เมื่อก่อนเราเดือดร้อนตลอด ฝายเดิมที่มีอยู่โดนแรงน้ำเสียหายทุกปี ต้องช่วยกันซ่อมทุกปี ให้พอใช้ได้ น้ำเซาะพื้นที่นาได้ไม่เต็มที่ พอหน้าแล้งยังไม่สามารถกันน้ำไว้ ทุกคนได้แต่ช่วยตัวเอง น้ำน้อยจนพื้นที่ไกลลำนน้ำย่าง ไม่ได้ทำอะไรเพราะไม่มีน้ำพอ ได้ฝายถอนที่สร้างใหม่นี้เป็นประโยชน์มาก ปั่นฝนมา สองสามวันเอง ส่งน้ำเข้าที่นาได้เต็มแล้ว ยังเหลืออีกอีกมากส่งให้ชุมชนทางล่างได้อีก หน้าแล้งที่จะถึงคงได้ปลูกพริกกันทั่ว เพราะมีน้ำ เพิ่มรายได้ให้กับพวกเรา"
ประธานกลุ่มผู้ใช้น้ำฝายถอน

